

ПРОГРАМА „БЕЗВЪЗМЕЗНА ФИНАНСОВА ПОМОЩ ЗА МАЛКИ И СРЕДНИ ПРЕДПРИЯТИЯ” (2017-2020)

I. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Програма „Безвъзмездна финансова помощ за малки и средни предприятия”, наричана за краткост – Програмата, е инструмент за изпълнение на основната цел, съдържаща се и в наименованието на Сдружение за подпомагане на малкия и среден бизнес - Обединени бизнес клубове (ОБК). Програмата е изработена на база на отчетените потребности на малките и средни предприятия (МСП) в страната и е в синхрон с приоритетите на европейските политики за МСП.

При разработването на текущия програмен период (2017-2020) са взети под внимание и текстовете на *Законодателният акт за малкия бизнес* („Small Business Act“ (SBA)) на Европейската комисия, който обхваща всички програми за действие с цел подкрепа на МСП в Европейския съюз.

С цитирания законодателен акт (SBA) Европейският съвет през **март 2008 г.** изрази решителна подкрепа за инициативата за по-нататъшното укрепване на устойчивото развитие и конкурентоспособността на МСП.

Ролята на МСП в европейската икономика е признавана многократно на най-високо политическо равнище.

Микро-, малките и средните предприятия (МСП) съставляват **99,8 % от дружествата в ЕС**. Те осигуряват около 75 % от работните места в частния сектор и допринасят за повече от половината от общата добавена стойност, създавана от предприятията в ЕС.

Съществуват около 21 милиона МСП с персонал от около 33 милиона души, представляващи изключително важен източник на предприемачески дух и иновации, които имат решаващо значение за конкурентоспособността на дружествата в ЕС. Политиката на ЕС за МСП има за цел да гарантира, че политиките и дейностите на Съюза са в подкрепа на малкия бизнес и допринасят за превръщането на Европа в по-привлекателно място за учредяване на дружество и за развиване на бизнес.

Динамичните предприемачи се намират в особено благоприятно положение, за да се възползват от възможностите, възникнали от глобализацията и от бързите технологични промени. Поради това нашата способност за повишаване на растежа и иновационния потенциал на малки и средни предприятия (МСП) ще е от решаващо значение за бъдещия просперитет на ЕС. В глобално променящата се среда, която се характеризира с непрекъснати структурни промени и повишен конкурентен натиск, МСП придобиват все по-важна роля в нашето общество като предоставящи възможности за заетост и като ключови фигури за благосъстоянието на местни и регионални общности. Жизнеспособни МСП ще направят **Европа по-устойчива** към създадената в днешния глобализиран свят несигурност¹.

Продължителността на текущия програмен период на Програмата е четири години – 2017-2020 г. Средствата за дейностите по Програмата се осигуряват в рамките на бюджета на ОБК за съответната година.

Програмата предвижда безвъзмездно финансиране на проектни предложения в размер до 5 хил. лв. на проект.

Програмата има Управляващият орган, който утвърждава условията за разработване на проектни предложения с подробно описание и разяснение на изискванията към кандидатите и проектните дейности, съобразно определените стратегически приоритети и индикативни дейности.

Програмата се реализира на **национално ниво**.

ВИЗИЯ

Подобряване на икономическата среда за МСП и стимулиране на предприемачеството като важна част от икономиката на страната чрез улесняване достъпът до финансиране, насърчаване и подпомагане да се възползват от растежа на пазарите и развитието на иновациите.

¹ „Мисли първо за малките!“ „Small Business Act“ за Европа, Брюксел, 25.6.2008

ОСНОВНИ ПРИНЦИПИ ЗА РЕАЛИЗАЦИЯ НА ПРОГРАМАТА:

- ✓ **Съответствие** на програмата с националните и европейските документи;
- ✓ **Законосъобразност**;
- ✓ **Ефективност, ефикасност и устойчивост** на проектите на МСП, реализирани по Програмата;
- ✓ **Децентрализация**;
- ✓ **Многосекторен подход**;
- ✓ **Равен достъп** за всички пълноправни членове на Сдружението;
- ✓ **Иновативност** в процеса на планиране и предоставяне на услуги за МСП;
- ✓ **Професионализъм** при управлението на услугите за МСП;
- ✓ **Прозрачност и икономичност** при усвояването на финансовите средства;
- ✓ **Надграждане и усъвършенстване** на съществуващи практики, опит и услуги;
- ✓ **Изграждане на мрежа от партньорства** на национално ниво с участието на всички заинтересовани страни.

II. СТРАТЕГИЧЕСКИ ПРИОРИТЕТИ

Стратегическите приоритети на Програма „Безвъзмездна финансова помощ за малки и средни предприятия” са в съответствие с ръководните принципи за планиране и прилагане на политики на *Законодателният акт за малкия бизнес* („Small Business Act“ (SBA)) на Европейската комисия:

- 1. Да се улесни достъпът на малкия и среден бизнес до финансиране;**
- 2. Да се създаде среда, в която предприемачи и семейни предприятия могат да преуспяват и предприемчивостта се възнаграждава.**
- 3. Да се гарантира, че честните предприемачи, които са били обявени в несъстоятелност, ще получат бързо втори шанс.**
- 4. Да се насърчава усъвършенстването на уменията в МСП, както и всички форми на иновация.**
- 5. Да се създаде възможност за МСП да превърнат предизвикателствата на околната среда във възможности.**

6. **Да се насърчават и подпомагат МСП да се възползват от растежа на пазарите.**

Основни направления

1. Улесняване достъпът до финансиране чрез предоставяне на безвъзмездна финансова помощ;
2. Предоставяне на качествени информационни услуги за възможностите за финансиране на национално, европейско и международно ниво;
3. Проучване на потребностите на МСП;
4. Предоставяне на актуална, систематизирана и достъпна информация;
5. Организиране на национални, областни и общински информационни кампании;
6. Организиране на конференции и дискусии;
7. Организиране и реализация на обучения и семинари;
8. Консултиране;
9. Бизнес консултации в помощ на начинаещи предприемачи;
10. Обмяна на опит и добри практики.

Управляващият орган на Програмата одобрява индикативна годишна програма и обявява годишните приоритети в зависимост от потребностите на МСП и от икономическата среда в страната.

Конкретните условия за кандидатстване за всяка текуща година и размерът на отпусканата финансова помощ се оповестяват от Управляващият орган чрез публикуване на конкурсните процедури и предоставяне на указания за разработване на проектни предложения по Програмата.

III. ЦЕЛЕВИ ГРУПИ

Програмата е насочена към:

Предприемачи, микро-, малки и средни предприятия, фирми и организации, пълноправните членове на Сдружение „Обединени бизнес клубове“.

IV. ТЕРИТОРИАЛЕН ОБХВАТ

Програмата се реализира на територията на цялата страна.

V. СТРУКТУРА НА ПРОГРАМАТА

Програмата предвижда финансиране на дейности по следните подпрограми:

ПОДПРОГРАМА 1: "Дигитализация на малки и средни предприятия"

Подпрограма 1 "Дигитализация на малки и средни предприятия" има за цел да подпомогне предприемачите, микро-, малки и средни предприятия, фирми и организации да изградят или усъвършенстват **фирмени уебсайтове и платформи** за онлайн търговия.

Подпрограмата е изработена в съответствие с десети ръководен принцип на *Законодателният акт за малкия бизнес (Small Business Act (SBA))* на Европейската комисия, който гласи: „**Да се насърчават и подпомагат МСП да се възползват от растежа на пазарите**”.

Бързо разрастващите се пазари представляват **неизползван потенциал** за много европейски МСП. По-специално последните разширения на ЕС създадоха значителни възможности за нова икономическа дейност за дружества от „старите“ и „новите“ държави-членки. Това показва значението на използването в пълна степен на потенциала на възможностите на пазара в страните кандидати за членство в ЕС и в съседните на ЕС страни.

Пречките пред търговията оказват по-голямо въздействие върху МСП отколкото върху по-големи предприятия поради ограничеността на ресурсите им и по-ограничената им способност да поемат рискове, особено когато извършват дейност на пазари с интензивна конкуренция. За да могат да получат достъп до тези пазари, МСП се нуждаят от подкрепа при получаването на информация относно потенциални партньори и ниши на техните пазари².

Въпреки бързата си интернет връзка България изостава в развитието на дигиталната икономика и попада в групата на слабо представящите се държави в Европейския съюз (ЕС), а дори там не успява да настигне останалите държави.

² „Мисли първо за малките!“ „Small Business Act“ за Европа.

Бизнесът в България не успява да използва ефективно онлайн търговията и социалните мрежи. Делът на фирмите, които обменят информация по електронен път, е едва 28%, социалните медии също са малко познати на бизнеса (едва 7.3% ги използват), а използването на облачни услуги е сред най-ниските в Европа - 6.3%. Онлайн търговията също е изключително слабо развита. **Само 5.5% от малките и средните компании (SME) продават чрез интернет**, а от тях 2.1% търгуват онлайн с други европейски държави. Дори за тези, които използват технологията, тя е от минимално значение, защото носи едва 1.4% от приходите им³.

В подкрепа на всичко това **Сдружение „Обединени бизнес клубове” създаде Подпрограма 1**, която да подпомогне малкия и среден бизнес в страната да се възползва от предоставяните от глобализацията **възможности и достъпа до пазарите**.

Изработката или усъвършенстването на фирмен уебсайт или платформа за онлайн търговия е един от най-ефективните и важни маркетингови инструменти, които имат за цел да представят, промотират и продават предлаганите продукти или услуги. Това от своя страна води до спечелване на нови клиенти и разширяване на бизнеса на нови нива и територии.

Подпрограма 1 предвижда **безвъзмездна финансова помощ в размер до 5 хил. лв.** на проект.

Продължителността на изпълнението на всеки проект, финансиран по Подпрограма 1, е **до 12 месеца**.

За всяка Подпрограма Управляващият орган на Програмата определя допустимите дейности и размера на отпусканата финансова помощ в конкретните конкурсни процедури.

ПОДПРОГРАМА 2: „Енергийна ефективност за малки и средни предприятия”.

Подпрограма 2 „Енергийна ефективност за малки и средни предприятия” предоставя възможност на малкия и среден бизнес в страната да се възползва от **предимствата на енергийната ефективност и да намалява своите разходи за**

³ Индекс за дигитална икономика и общество (DESI) на Европейската комисия.

електроенергия. Допустими дейности по Подпрограма 2 са поставяне на или подновяване с енергийно-ефективно осветление в офиси, производствени и търговски площи.

Подпрограмата е изработена в съответствие с осми и девети ръководен принцип на *Законодателният акт за малкия бизнес (Small Business Act (SBA))* на Европейската комисия, а именно: „**Да се насърчава усъвършенстването на уменията в МСП, както и всички форми на иновация**” и „**Да се създаде възможност за МСП да превърнат предизвикателствата на околната среда във възможности действайки в посока на устойчивото развитие**”.

В Европа осветлението съставлява около *14% от общото потребление на електроенергия* и по този начин то оказва значително въздействие върху околната среда и енергийните разходи.

Новите технологии за осветление са висококачествени и **спестяват енергия и средства** през дългия си срок на експлоатация. Текущите проучвания показват също така, че условията на осветление допринасят за комфорт и оптимални условия на работа и четене и оказват положително въздействие върху човешката жизненост, концентрация и бдителност.

Европа вече разполага с широк набор от инструменти на политиката, за да стимулира възприемането на енергийно-ефективни технологии, включително осветление, които биват редовно преглеждани и актуализирани.

Подпрограма 2 предвижда **безвъзмездна финансова помощ в размер до 5 хил. лв.** на проект.

Продължителността на изпълнението на всеки проект, финансиран по Подпрограма 2, е **до 12 месеца**.

VI. КОНТРОЛ, НАБЛЮДЕНИЕ И ОЦЕНКА НА ПРОГРАМАТА

Контрол

Контролът по изпълнението на Програмата се осъществява от Контролен съвет.

Наблюдение

Мониторинг на текущото изпълнение на утвърдените дейности по финансираните проекти се извършва от Комисия за мониторинг.

Оценка

В рамките на програмния период се предвижда да бъдат осъществени междинна и крайна оценки по Програмата за установяване на съответствието, ефективността, ефикасността и устойчивостта при изпълнението ѝ.